

Traction & Metrics Report

گزارش کشش، رشد و یادگیری مبتنی بر داده

۱. هدف این سند و تعریف Traction

Traction در این پروژه صرفاً به معنی «رشد عددی» نیست.

ما Traction را به عنوان شواهد عینی از حرکت صحیح مسئله → راه حل → بازار تعریف می کنیم.

این سند برای پاسخ به سه سؤال کلیدی نوشته شده است:

آیا کاربران واقعی از محصول استفاده می کنند؟

آیا این استفاده به ارزش پایدار و قابل تکرار منجر می شود؟

آیا تیم می فهمد چرا رشد اتفاق افتاده یا چرا افت کرده؟

Traction بدون تفسیر، فقط داده است؛ و داده بدون تفسیر، تصمیم ساز نیست.

۲. وضعیت داده‌ها: واقعیت فعلی پروژه

در این مرحله، داده‌ها از ترکیب منابع زیر به دست آمده‌اند:

پایلوت‌های واقعی

کاربران اولیه (Early Users)

تست‌های محدود GTM

شواهد میدانی از پروژه‌های اجرا شده

در جاهایی که داده‌ی کمی (Quantitative) کافی وجود ندارد، شواهد کیفی معتبر (مصاحبه، رفتار واقعی، پرداخت آزمایشی) جایگزین شده‌اند و به‌صراحت مشخص شده‌اند.

این سند عمداً بین:

داده واقعی

داده آزمایشی

فرضیه اندازه‌گیری شده

تمایز قائل می‌شود.

۳. چارچوب کلی اندازه‌گیری (Metrics Framework)

برای جلوگیری از Metric Vanity ، چارچوب اندازه‌گیری بر اساس سه لایه تعریف شده است:

– Usage Metrics آیا استفاده می‌شود؟

– Value Metrics آیا ارزش ایجاد می‌شود؟

– Business Metrics آیا ارزش به درآمد و رشد تبدیل می‌شود؟

هر متریک باید:

تعریف دقیق داشته باشد

منبع داده مشخص داشته باشد

تصمیم فعال‌کننده (Actionable Decision) داشته باشد

۴. داشبوردهای کلیدی (Executive Dashboards)

۴.۱ داشبورد رشد کاربر (User Growth Dashboard)

این داشبورد شامل:

تعداد کاربران جدید

کاربران فعال (DAU / WAU / MAU)

نرخ رشد ماهانه

اما تمرکز اصلی روی شیب رشد نیست، روی کیفیت آن است.

تفسیر رشد

در بازه‌هایی که رشد افزایش داشته:

بررسی شده آیا ناشی از کانال خاص بوده؟

آیا رشد همراه با استفاده واقعی بوده یا ثبت‌نام سطحی؟

در بازه‌هایی که رشد افت کرده:

آیا به دلیل توقف آزمایش بوده؟

آیا مشکل در Activation وجود داشته؟

نتیجه‌گیری‌ها به‌صورت مستند ثبت شده‌اند، نه حدسی.

۵ Conversion Rate. در قیف کاربر

قیف کاربر به مراحل زیر شکسته شده است:

Awareness

Signup

Activation

First Value

Payment (در صورت وجود)

برای هر مرحله:

نرخ تبدیل اندازه گیری شده

نقاط ریزش شناسایی شده

فرضیات اصلاح شده اند

مثال تحلیلی:

اگر Signup بالا ولی Activation پایین بوده:

علت: پیچیدگی Onboarding

اقدام: ساده سازی مسیر

نتیجه آزمایش بعدی: بهبود X %

این چرخه یادگیری در سند ثبت شده است.

۶ Cohort و تحلیل Retention

Retention مهم‌ترین شاخص سلامت محصول است.

تعریف Retention

Retention به صورت Cohort-based بررسی شده:

کاربران هفته اول

ماه اول

ماه سوم (در صورت امکان)

تحلیل Cohort

کاربران بر اساس:

کانال ورود

شهر / موقعیت

نوع استفاده

تفکیک شده‌اند تا مشخص شود: کدام گروه واقعاً ارزش پایدار دریافت می‌کند.

۷. چرا Retention بالا رفت / افت کرد؟

در بازه‌هایی که Retention بهبود یافته:

معمولاً همزمان با تغییر مشخص در محصول یا پیام بوده

یا ناشی از جذب کاربران با انگیزه واقعی‌تر

در بازه‌های افت:

وابستگی به مشوق‌های موقت

یا ورود کاربران کم‌تناسب با ICPI

این تحلیل‌ها صریح و بدون پنهان‌کاری ارائه شده‌اند.

۸. درآمد و شواهد پرداخت

در مراحل اولیه، تمرکز بر:

پرداخت واقعی (حتی کوچک)

تعهد مالی آزمایشی

قراردادهای پایلوت

چرا این مهم است؟

پرداخت even-کوچک—قوی‌ترین نشانه حل مسئله واقعی است.

در این سند مشخص شده:

چه کسی پرداخت کرده

برای چه چیزی

تحت چه شرایطی

۹. رشد درآمد (در صورت وجود)

در صورت وجود درآمد:

روند ماه به ماه بررسی شده

وابستگی به Deal های خاص تحلیل شده

پایداری درآمد سنجیده شده

در صورت نبود درآمد پایدار:

شواهد پیش درآمدی (LOI) ، (Pilot Paid) ارائه شده اند.

۱۰. آزمایش‌ها (Experiments Log)

تمام آزمایش‌های کلیدی ثبت شده‌اند:

فرضیه

اجرا

نتیجه

تصمیم

مثال:

فرضیه: کاهش مرحله \rightarrow X افزایش Activation

نتیجه: رد / تأیید

تصمیم: تغییر دائمی / بازگشت

این لاگ نشان می‌دهد تیم یاد می‌گیرد، نه فقط اجرا می‌کند.

۱۱. آزمایش‌های موفق vs ناموفق

این سند عمده فقط موفقیت‌ها را نشان نمی‌دهد.

آزمایش‌های ناموفق:

به صورت شفاف گزارش شده‌اند

دلیل شکست تحلیل شده

از تکرار آن جلوگیری شده

این بخش برای سرمایه‌گذار نشان‌دهنده بلوغ است، نه ضعف.

۱۲. شواهد پایلوت و پروژه‌های واقعی

برای هر پایلوت:

هدف

دامنه

خروجی

بازخورد واقعی

ثبت شده است.

پایلوت‌هایی که به استفاده واقعی منجر نشدند نیز حذف نشده‌اند، بلکه تحلیل شده‌اند.

۱۳. محدودیت‌های داده و صراحت در Unknowns

این سند مشخص می‌کند:

چه چیزهایی را هنوز نمی‌دانیم

چرا نمی‌دانیم

برنامه کشف آن‌ها چیست

این شفافیت جلوی تصمیم‌های اشتباه مبتنی بر توهم داده را می‌گیرد.

۱۴. جمع‌بندی وضعیت Traction

در وضعیت فعلی:

نشانه‌های اولیه حل مسئله وجود دارد / ندارد

برخی کانال‌ها امیدبخش‌ترند

برخی فرضیات رد شده‌اند

این جمع‌بندی نتیجه داده است، نه امید.

۱۵. چرا این Traction قابل اتکا است؟

این: Traction

مصنوعی نیست

مبتنی بر تخفیف کور نیست

وابسته به یک اتفاق خاص نیست

بلکه حاصل:

آزمایش

تحلیل

و تصمیم‌گیری آگاهانه است.